

SENIOREN DUFFEL = 28.5 % van de BEVOLKING

MEMORANDUM

LOKALE VERKIEZINGEN 2024

Inleiding

De ouderenadviesraad (OAR) wenst met dit memorandum kenbaar te maken wat belangrijk is voor de senioren (60-plussers) in onze gemeente.

In de OAR (OuderenAdviesRaad) zijn alle verenigingen in Duffel vertegenwoordigd die zich richten tot de Duffelaars ouder dan 60. Ook Duffelaars zonder lidmaatschap van een vereniging kunnen lid zijn van de OAR. De OAR wil dus niet alleen een spreekbuis voor de erkende ouderenverenigingen zijn maar voor alle oudere Duffelaars.

Met 5130 vormen de Duffelaars ouder dan 60 een belangrijke en sterk groeiende groep. Ze maken 28.5% uit van de Duffelse bevolking. Meer dan de helft van die 60 plussers is zelfs ouder dan 70 jaar. In de komende jaren zal het aantal 60 plussers verder sterk toenemen (cijfers op p.8)

Deze ca 5000 Duffelse senioren vormen uiteraard een heel verscheiden groep. Een zestiger heeft andere interesses, verlangens en noden dan een negentiger. Maar de ene zestiger is de andere niet en idem voor de negentigers.

Zoals vele gemeenten in Vlaanderen heeft Duffel dus een verouderende bevolking. Van het Duffelse gemeentebestuur mag verwacht worden dat het de nodige aandacht heeft voor haar oudere inwoners die in de voorbije jaren hun bijdrage geleverd hebben om van Duffel een mooie gemeente te maken.

De OAR wil met dit memorandum de nodige aandacht vragen in uw partij- en/of verkiezingsprogramma voor de volgende thema's:

Strijd tegen armoede en uitsluiting

Met het ouder worden, worden mensen geconfronteerd met toenemende zorgnoden, vaak chronisch en complex van aard. Armoede en uitsluiting treffen steeds meer ouderen. Een sterk lokaal uitgebouwd toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief hoogstaand zorgaanbod kan tegemoet komen aan de uitdagingen waar oudere inwoners voor staan. Onze bekommernis is de sociale grondrechten van alle inwoners, vooral van de ouderen, te garanderen.

Van de sociale diensten verwachten we dat ze, in samenspraak met de Ouderenadviesraad, actief mensen in armoede opsporen en begeleiden.

Vele ouderen weten onvoldoende op welke ondersteuning ze aanspraak kunnen maken, of ervaren de drempels te hoog om er beroep te kunnen op doen. Daarom vragen we:

- De uitgave van een "PLUSgids" waarin **alle** informatie over rechten, premies, beschikbare diensten, hulpverlening en begeleiding gebundeld is. Via de middenbladzijden in het gemeentelijk Contactblad kan deze informatie dan zo nodig geactualiseerd worden. Hierbij graag aandacht voor een duidelijk leesbare tekst.

- Een loket waar ouderen via persoonlijk contact terecht kunnen met al hun vragen inzake hulpverlening, premies, begeleiding en ondersteuning. Daarnaast kan ook telefonisch of digitaal contact nuttig zijn evenals persoonlijke briefwisseling.
 - Vraag om hierbij aandacht te hebben voor de buitenwijken in Duffel door mobiele diensten te voorzien (bv. in Mijlstraat)
 - Vraag om burendiensten te stimuleren met aandacht voor ouderen om sociaal isolement te voorkomen
- I.v.m. gemeentebelastingen wordt aandacht gevraagd voor “bijdragen naar draagkracht” (vb. de gemeentelijke heffing bij het ophalen van huisvuil: met aandacht voor alleenstaanden en ouderen met beperkt inkomen)
- I.v.m. Het Lokaal Dienstencentrum: Aandacht voor een goed functionerend centrum.
 - Het kenbaar maken van de seniorenconsulent en info over de werking (wie kan er waarvoor terecht). Graag in overleg met de OAR en gebruikers.
 - Werken met professioneel personeel van het LDC dat kan aangevuld worden met vrijwilligers.
- Dementie: Ook in Duffel groeit de nood aan een dementievriendelijke omgeving waar personen met dementie en hun mantelzorgers volop kansen krijgen om te blijven participeren. De uitbouw van een zorgaanbod dat optimaal inspelt op hun uiteenlopende noden en verwachtingen kan via dialoog worden gecreëerd.

Zorgen voor een kwalitatieve en leefbare woonomgeving en -beleid

Ouderen willen zo lang mogelijk in hun eigen (of huur) huis wonen en hechten daarom ook veel aandacht aan hun onmiddellijke omgeving. Sociale voorzieningen, veiligheid en bereikbaarheid van winkels en dienstencentra zijn daarom uiterst belangrijk.

Daarom vragen wij om blijvende aandacht van de gemeente voor de verbetering en herinrichting van de woonomgeving met veilige en aangename ontmoetingsplaatsen, aangepaste rustpunten in de buurt waar mogelijk.

Met betrekking tot de bankenproblematiek wijzen we erop dat de overgang van contante naar elektronische betalingen volop aan de gang is. Financiële instellingen verwijderen echter stelselmatig de automaten om geld af te halen en beperken hun persoonlijke dienstverlening in de gemeente.

Er zou slechts 1 automaat per gemeente overblijven.

Gezien vele ouderen geen of weinig ervaring hebben met elektronisch bankieren en de verplaatsing naar een eventuele centrale bankautomaat voor hen zeer problematisch is, dringen wij als Ouderenadviesraad er sterk op aan dat het gemeentebestuur blijft aandringen op het behoud van bankautomaten op goed bereikbare plaatsen.

Zowel oudere eigenaars als (sociale) huurders wonen vaak in woningen die energieverblindend, te

groot en niet aangepast zijn aan hun noden. Nochtans heeft iedereen recht op menswaardig en betaalbaar wonen. Daarom vragen wij:

- Heb oog voor de inplanting van toekomstige bouwprojecten. Sociale woningen, een woonzorgcentrum of assistentiewoningen horen thuis in een aangename, veilige en levendige buurt en niet in een buitenwijk waar ouderen afgesneden zijn van de rest van de gemeente.
- Moedig inwoners aan om, wanneer hun mobiliteit vermindert en het huis niet meer aangepast is aan hun nieuwe situatie, tijdig de bestaande woning aan te passen. Geef de nodige informatie, premies, advies en hulp bij het laten uitvoeren van kleine en grote aanpassingen.
- Huurtoelagen en subsidies moeten mensen bereiken die het echt nodig hebben
- Bij renovatie van sociale woningen en nieuwbouw dient men rekening te houden met: Toekomstgerichte aandachtspunten zoals rolstoelbrede deuren, inloopdouche, kasten op grijphoogte
- Bij bouwtoelatingen:
 - aandacht voor het samenbrengen van alle leeftijdsgroepen in woongemeenschap (cfr. Burendiensten)
 - Co-housing mogelijk maken bv bij dementie (momenteel geeft dit problemen op fiscaal vlak, bij huisnummering)
 - Voor deze mensen aanbrengen van oriëntatiepunten in de gemeente.
- We vragen de oprichting en organisatie van een klusjesdienst zodat mensen duidelijk weten waar ze hulp kunnen vinden bij defecten of moeilijkheden. Dit is vooral voor alleenwonenden belangrijk.

Preventiebeleid

I.v.m. het sterk groeiend aantal 65-plussers vragen we in dit verband aandacht voor:

- Valpreventie : opnieuw aanbieden gezien nieuwe instroom doelgroep
- Alcoholgebruik bij ouderen: aanbod alcoholvrije dranken bij gemeentelijke activiteit
- I.v.m. bijeenkomsten/vergaderingen: aandacht voor beschikbare ruimte voor regio Mijlstraat

Vrije tijd

Ouderen willen hun vrije tijd op een voor hen betekenisvolle wijze blijven invullen. Sommigen willen de vaardigheden en competenties die ze in hun vroegere beroepsleven hebben verworven verder inzetten voor een vereniging, een organisatie of project. Anderen willen alsnog een extra taal te leren, nieuwe talenten ontdekken of gewoon zoveel mogelijk deelnemen aan wat er aangeboden wordt op cultureel, sociaal of sportief vlak.

Net zoals en nog meer dan in de andere leeftijdsgroepen kunnen oudere Duffelaars drempels ervaren die hen tegenhouden om te participeren. Een zwakkere gezondheid of de fysieke toestand kan zo'n drempel zijn maar dat kan ook een financiële of sociale drempel zijn of gebrek aan

informatie. Een leeftijdsvriendelijke gemeente is zich bewust van deze drempels en zorgt er in haar beleid voor dat elke oudere die dat wil kan blijven participeren. Daarom vragen wij:

- Ondersteun het verenigingsleven en motiveer ouderen zich aan te sluiten bij een vereniging
- Faciliteer een heel divers aanbod aan activiteiten, voorstellingen, film...
- Stimuleer ouderen om te blijven bewegen. Motiveer hen hiertoe door veilige voet- en fietspaden, een aanlokkelijk park.
- Faciliteer een ruim aanbod aan aangepaste sportmogelijkheden: aquagym, seniorenturnen...
- Zorg voor en/of stimuleer een goede spreiding van het aanbod: Duffel-West, -Oost, -Mijlstraat, in Plaza, de WZC en de dienstencentra...
- Stimuleer levenslang leren ook voor de oudere Duffelaars
- Zorg voor een goede info van het aanbod op verschillende kanalen (infoblad van de gemeente, website van de gemeente, nieuwsbrief, ...)
- Zorg ervoor dat ouderen die financieel zwakker zijn kunnen participeren dankzij goedkopere tarieven
- Spreek ouderen aan op hun talenten en motiveer hen zich in te zetten als vrijwilliger
- Stimuleer gezamenlijke initiatieven met andere leeftijdsgroepen/verenigingen: b.v. op gebied van informatica

Mobiliteit, Veiligheid en Bereikbaarheid

De vergrijzing en de wens van senioren om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven maakt dat zij in de toekomst steeds vaker en talrijker aan het verkeer zullen deelnemen. Voor ouderen is het essentieel dat hun bestemming vlot bereikbaar is en dat ze zich op een veilige en comfortabele manier kunnen verplaatsen.

Daarnaast is er ook een groeiende groep senioren die mobiliteitsproblemen ondervinden. Door in te zetten op de toegankelijkheid van het openbaar domein, openbaar vervoer en mobiliteit in het algemeen, willen we dat senioren, ook deze in een meer kwetsbare situatie zoals een handicap, chronische aandoening..., actief kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven.

Vlotte verbindingen naar belangrijke plaatsen, diensten en voorzieningen zijn hierbij essentieel om de maatschappelijke participatie en de autonomie van de senioren te waarborgen. Daarom vragen wij:

1. Zorg voor een straatbeeld waarin iedereen zich veilig voelt

Wie zich onwennig en onveilig voelt zal niet vlug meer buiten komen. Daarbij komt nog het toenemende aantal auto's dat door het centrum rijdt het nog moeilijker maakt om zich op een rustige manier te verplaatsen. Daarom: Ondersteun het verenigingsleven en motiveer ouderen zich aan te sluiten bij een vereniging

- een duidelijke, leesbare en overzichtelijke weginrichting.
- breid de “zone 30” nog verder uit in de dorpskernen en ook in de woonwijken.
- zorg voor voldoende brede voetpaden zonder obstakels (zoals wildgroei van hagen, slecht geplaatste of overbodige signalisatie) en risico op vallen
- zorg voor veilige oversteekplaatsen
- controleer regelmatig de toestand van de voetpaden/oversteekplaatsen en straatboorden en herstel, verbeter deze zo nodig.
- zorg voor voldoende mogelijkheden om onderweg te rusten
- zorg voor toegankelijke toiletten op belangrijke publieke plaatsen en daarbij duidelijke communicatie waar ze te vinden zijn.
- heel belangrijk voor de veiligheid is een zichtbare aanwezigheid van de politie
- zorg voor voldoende verlichting in openbare ruimte, vooral op donkere plaatsen en fietspaden

2. Verbeter of/en behoud de mobiliteitsmogelijkheden van de senioren en ook zwakkere (lees fysiek en financieel) burgers:

- blijf in overleg met De Lijn om het afbouwen van het openbaar vervoer te voorkomen
- senioren hebben vaak geen eigen vervoer en zijn afhankelijk van het openbaar vervoer om zich te verplaatsen

3. Betrek ouderen bij de besluitvorming rond de inrichting van buurten, wijken, straten. Houd hierbij rekening met de mobiliteitsmogelijkheden van de zwakste weggebruikers.

Samen Digitaal

Facebook, Instagram, X (twitter), Whatsapp, ... vele mensen kennen die apps maar hoe ga je veilig om met deze media en bij uitbreiding met de digitale wereld? Heel wat contacten lopen digitaal: met banken, de overheid, mutualiteiten, ... niet zo gemakkelijk voor senioren die digitaal niet of niet sterk zijn. Daarom vragen wij:

1. Het gemeentebestuur kan de bestaande initiatieven en mogelijkheden verder ondersteunen door de faciliteiten hiervoor uit te breiden. Zodanig dat de stap gezet kan worden naar DIGI-punt(en), plaatsen waar mensen terecht kunnen met “informatica-problemen”, verspreid over de gemeente.

2. In overleg en samen met de bestaande initiatieven en de senioren verenigingen:
 - Het organiseren van workshops om mensen die niet vertrouwd zijn met de “digitale wereld” te helpen de kloof te verkleinen of zelfs weg te nemen.
 - Workshops die het leggen van contacten met de overheid, mutualiteit, banken,... kunnen vergemakkelijken en het veilig werken met de digitale wereld kunnen verbeteren.
3. Het project “Samen Digitaal” verder zetten en versterken met speciale aandacht voor de senioren en kansarmen.
4. De kansen die er zijn om de digitale drempel weg te nemen uitbreiden en kenbaar maken via het Contactblad, flyers, affiches,
 - Waar kan je gebruikmaken van een internet verbinding?
 - Waar kan je terecht om aan een lager tarief toestellen te kopen/lenen?
 - Welke mogelijkheden zijn er om, aan een sociaal tarief, thuis over een internetverbinding te beschikken?

Bijlage : bevolkingscijfers Duffel 2023

Sinds 2016 is de Duffelse bevolking gestegen met ongeveer 500 inwoners. Einde van dat jaar maakten de 60-plussers 25.90 % van de bevolking uit. Nu maken (cijfers van 2023) de 5130 Duffelse inwoners, ouder dan 60, al 28.50 % van de bevolking uit. Dit percentage kan alleen maar toenemen want de Duffelaars tussen de 50 en 59 vormen een zeer talrijke groep die het aantal 60 plussers in de komende jaren met zo'n 2500 gaan doen groeien. De cijfers leren ons ook dat ruim 55 % van de Duffelse senioren ouder is dan 70 jaar.

Gebied		
Duffel	Leeftijd5j	Jaar 2023
		17982
	0j tot 2j	528
	3j tot 5j	488
	6j tot 11j	1140
	12j tot 17j	1305
	18j tot 24j	1397
	25j tot 29j	960
	30j tot 34j	1139
	35j tot 39j	1106
	40j tot 44j	1190
	45j tot 49j	1110
	50j tot 54j	1219
	55j tot 59j	1270
	60j tot 64j	1225
	65j tot 69j	1078
	70j tot 74j	882
	75j tot 79j	775
	80j tot 84j	559
	85j tot 89j	375
	90j tot 94j	182
	95+j	54

60+	5130	28,5%
-----	------	-------

60-69	2303	44,9%
70+	2827	55,1%

60-64	1225	23,9%
65-69	1078	21,0%
70+	2827	55,1%